

Kinga Nieć

Nazwy ulic Nowego i Starego Sącza

Celem mojego artykułu jest przedstawienie nazw ciągów komunikacyjnych dwóch sąsiednich miast: Nowego i Starego Sącza. Mimo bogatej literatury poświęconej polskiemu nazewnictwu miejskiemu¹ brak dotąd opracowania nazw ulic i placów w wymienionych miastach. Źródłami do badania nazw ulic były: 1. Operat – nazewnictwa i numeracji porządkowej nieruchomości gruntowych położonych w Nowym Sączu². 2. Prace uczniów Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Starym Sączu (konkurs z okazji obchodów 750-lecia tegoż miasta)³. 3. Wywiady z mieszkańcami obu miast.

Nowy Sącz leży w centrum Kotliny Sądeckiej u ujścia rzeki Kamienicy do Dunajca. Pierwotną postacią nazwy była forma *Sądecz*, utworzona archaicznym przyrostkiem dzierżawczym **-jb* od nazwy osobowej *Sądek*. Ponieważ w przypadkach zależnych nazwa *Sądecz*, odmieniała się *Sądacza*, *Sądczem*, a w uproszczonej wymowie *Sącza*, *Sączem*, ustaliła się forma *Sącz* przez analogię także w mianowniku. Nazwa nowo zbudowanego miasta została przeniesiona z sąsiadującego miasta starszego: *Civitas Sandecz* – Sącza (dzisiaj Starego Sącza). Aby ją odróżnić przez analogię także w mianowniku od nazwy poprzedniego miasta, dodano przymiotnik „Nowy”, a miasto zaczęło nosić nazwę *Nova Civitas Sandecz*⁴. Wacław II, król Czech i Polski, założył miasto w 1292 r. na gruntach Kamienicy. Przy głównym trakcie handlowym na Węgry powstał i rozwijał się pod opieką królów polskich ten gród kasztelański, wymieniony w 1243 r.: Witko „*castellanus de Sendecz*”. W Nowym Sączu podobno Jan Długosz pisał historię Polski (por. Rospond 1984).

¹ Por. m.in. Antkowiak (1970), Belchnerowska (1994: 167–170), Sagan (1999: 93–110), Mikołajczak (1988: 110–130), Supranowicz (1995), Rajman (1992: 67–76), Wyleżuch (1967: 45–55), Nowakowska (1988: 143–152), Jaracz (2003: 125–141), Kopertowska (1983: 77–87), Kania (1998: 93–101), Buczyński (1991: 136–181), Breza (1989: 79–92), Borek (1998: 45–53), Zierhoffer (1998: 55–65), Handke (1998: 200–229, 283–307).

² Operat – nazewnictwa i numeracji porządkowej z Wydziału Geodezji w Nowym Sączu.

³ Prace znajdują się w Zespole Szkół nr 2 w Starym Sączu

⁴ Por. <http://pl.wikipedia.org> – hasło (*Nowy Sącz*) [dostęp 22.11.2008].

Stary Sącz (zwany potocznie Bryjowem⁵) najstarsze miasteczko Sądeckizny – siedziba kasztelanii, już w XIII było miastem trzech kościołów i ośrodkiem kielującego życia umysłowego i handlu z Węgrami, głównie ze Spiszem. Na przełomie XIII i XIV wieku w wyniku powikłań dynastyczno-politycznych jego pozycja została zagrożona. Powodem było założenie przez Wacława II konkurencyjnego grodu, położonego w widłach Dunajca i Kamienicy, o nazwie Kamienica, zmienionej niedługo na Nowy Sącz. Stary Sącz położony jest na południowym skraju Kotliny Sądeckiej, w widłach Dunajca i Popradu⁶.

Powierzchnia Nowego Sącza wynosi 57,58 km², znajdują się w nim 442 ulice, 4 aleje, 8 placów oraz 2 ronda i mieszka w nim 84 492 nowosądeczan. Powierzchnia Starego Sącza wynosi 16,56 km², powstało tu 68 ulic, 1 plac, 1 rondo i zamieszkuje go 9034 starsosądeczan.

Najlicniejszą grupę w obu sądeckich miastach stanowią nazwy upamiętniające wojskowych, postaci życia publicznego oraz organizacje i wydarzenia historyczne. Wśród nazw upamiętniających m.in.: wojskowych, bohaterów walk i wojen ważnych dla historii kraju i regionu, w tym bohaterów jednostkowych, np. ulice: *gen. Wieniawy Długoszowskiego*, *gen. Emila Fieldorfa „Nila”*⁷; *Stefana Czarnieckiego*, *gen. Henryka Dąbrowskiego*, a także bohaterów zbiorowych np.: *Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich, 1 Brygady*⁸; *Powstańców Chochołowskich*. Dalej nazwy ulic upamiętniające rocznice i wydarzenia historyczne, np.: *29 Listopada, 1 Maja, Bulwar Narwiku*⁹; *3-go Maja, osiedle 1000-lecia*. Następnie nazwy ulic dla uczczenia postaci pisarzy i poetów polskich, np.: *Marii Dąbrowskiej, Cypriana Kamila Norwida; Adama Mickiewicza*; ludzi nauki, artystów i sportowców, np.: *Bronisława Czecha, Fryderyka Chopina, Zenona Klemensiewicza, Ady Sari, Szczęsnego Morawskiego*; postaci działaczy społecznych, politycznych i kulturalnych, np.: *Jana Kilińskiego, Zygmunta Marka, Ludwika Waryńskiego; Ignacego Edwarda Daszyńskiego, Józefa Paszkiewicza*, także duchownych i postaci kultu religijnego, np.: ks. *Władysława Gurgacza*¹⁰, *Jana Pawła II*¹¹, *Władysława Bandurskiego*, ks. *prof. Józefa Tischnera, św. Kunegundy; św. Rocha*; również władców polskich i dynastie, np.: *Bolesława Chrobrego, Kazimierza Wielkiego; Królowej Jadwigi, Jagiellońska* oraz tylko w Nowym Sączu nazwy upamiętniające: działaczy i organizacje zbiorowe, np.: *Polskiego Czerwonego Krzyża, Zakładników*¹²; rodziny, np.: *Lubomirskich* (Starostów Sądeckich), *Rodziny Stobieckich*, oraz postaci literackich, np.: *Juranda*¹³.

⁵ Por. <http://pl.wikipedia.org> – hasło (*Stary Sącz*) [dostęp 22.11.2008].

⁶ Dawniej ulica Kasprzaka.

⁷ Dawniej ulica L. Kruczkowskiego.

⁸ Nadano ją dla upamiętnienia bohaterskiej postawy żołnierzy WOP-u stojących na straży granic niepodległej Polski.

⁹ Nazwę tej ulicy nadano dla upamiętnienia walk pod Narwikiem w czasie II wojny światowej, w której brała udział Brygada Strzelców Podhalańskich.

¹⁰ Dawniej ulica Braterstwa Broni.

¹¹ Dawniej ulica Nowobielowicka.

¹² Nazwę tę nadano w związku z miejscem straceń zakładników w okresie okupacji – znajdującym się w pobliżu.

¹³ Proponowaną nazwę od imienia bohatera z powieści *Krzyżacy* Henryka Sienkiewicza wprowadzono dla upamiętnienia spotkania Jagiełły z bratem Witoldem, które odbyło się w Nowym Sączu w 1409 roku przed walną rozprawą z potęgą krzyżacką.

W tej grupie nazw znajdują się również nazwy ulic motywowane nazwiskami wybitnych jednostek związanych z Nowym i Starym Sączem. Ulice nowosądeckie upamiętniają m.in. bohaterów walk (jednostkowych i zbiorowych), np. *Jana Freislera* (czołowy kurier sądecki i partyzant AK), *Leopolda Kwiatkowskiego* (kurier sądecki, partyzant), *Romana Stramki* (kurier beskidzki, żołnierz AK), *Bohaterów Orła Białego* (konspiracyjna organizacja harcerska pod nazwą „Orzeł Biały”, która powstała w Nowym Sączu), *Kurierów Sądeckich* (grupa ruchu oporu zajmująca się od jesieni 1939 działalnością kuriersko-przerzutową podczas II wojny światowej, utrzymująca przez granicę polsko-słowacką łączność między okupowaną Polską a Węgrami), następnie ludzi nauki, artystów i sportowców związanych z Nowym Sączem, m.in. *Stefana Jarosza* (geograf, podróżnik, pochodził z okolic Nowego Sącza), *prof. Juliana Lambora* (inżynier, hydrotechnik, naukowiec, wychowywał się w Nowym Sączu, gdzie ukończył szkołę średnią), *Ludwika Małeckiego* (prof. łaciny i greki w I Gimnazjum w Nowym Sączu), *Marii Ritter* (słynnej sądeckiej malarki); też związanych ze Starym Sączem, m.in. *Henryka Barycza* (redaktor naczelny monografii Starego Sącza od czasów najdawniejszych do 1939), *Wiktora Bazieliha* (historyk, badacz dziejów Starego Sącza) oraz działacze społecznych, politycznych i kulturalnych w Nowym Sączu, m.in. *Władysława Barbackiego* (burmistrz Nowego Sącza w latach 1900–1918), *Włodzimierza Godka* (pierwszy twórca tzw. eksperymentu sądeckiego; autor zbioru reportaży o Polsce – *Sądecki tor przeszkód*), *Janusza Pieczkowskiego* (przewodniczący Prezydium MRN w Nowym Sączu), w Starym Sączu m.in. *Romana Cesarczyka* (od 11 VI 1947 burmistrz Starego Sącza), *Czesława Lenczewskiego* (po wojnie nauczyciel rysunku i wychowawca plastyczny w szkole w Starym Sączu, scenograf Teatru Robotniczego w Nowym Sączu).

Kolejną grupę stanowią nazwy ulic z motywacją realnoznaczeniową. Zaliczamy tutaj nazwy określające kształt i wielkość ulicy, np.: *Kręta* (kręty przebieg ulicy), *Wąska* (ulica ta jest krótka i wąska); związane zagospodarowaniem terenu, np.: *Ogrodowa*, *Sadownicza*; nazwy od fauny i flory charakterystycznej dla terenu, w którym usytuowana jest ulica, np.: *Grabowa*, *Jodłowa*. W obu miastach występują nazwy określające warunki fizjograficzne terenu, np.: *Mała Góra* (położona na niewielkiej górze), *Skalna* (skalne położenie); *Stroma* (położona na wzniesieniu); określające estetyczny wygląd ulicy, np.: *Cicha*, *Spokojna*; *Radosna*, oraz nazwy określające położenie ulicy – wobec innych ulic, śródmieścia lub też ogólnie określające położenie ulicy w jakiejś części miasta, np.: *Krańcowa* (leżąca początkowo na granicy miasta) czy *Zakamienica* (biegnie w pobliżu rzeki Kamienicy); *Nadbrzeżna* (niedaleko rzeki Poprad), *Leśna* (biegnie koło lasu).

Uzasadnienie w terenie mają trzy typy nazewnicze: pierwszy to nazwy utworzone od nazw rzek i potoków, np.: *Popradzka* (od nazwy rzeki Poprad, która, płynie przez tereny powiatu nowosądeckiego), *Żeglarska* (przebiega wzdłuż potoku Żeglarka); *Dunajcowa* (rzeka Dunajec płynie wokół Nowego i Starego Sącza); drugi typ tworzą nazwy ulic utworzone od nazw własnych okolicznych masywów górskich; np.: *Gorczańska* (masyw górski ciągnący się w Beskidzie Wysokim), *Makowicka* (w związku ze szlakiem turystycznym biegnącym przez tamte tereny na górę Makowicę) i trzeci typ nazewniczy to nazwy utworzone od nazw grup etnicznych, np.: *Lachów Sądeckich* (grupa etniczna występująca niemal na całej Sądecczyźnie), *Lechicka*.

Należą do tej grupy także nazwy ulic motywowane przez przymiotniki od nazw miast, wsi czy kraju. W Nowym Sączu występują takie nazwy, jak: *Krakowska* (w kierunku Krakowa), *Lwowska* (orientacyjna jako ulica wylotowa w kierunku Lwowa), a w Starym Sączu *Podegrodzka* (biegnie w kierunku Podegrodzia), *Węgierska* (prowadzi w stronę Węgier). W Nowym Sączu występują ponadto nazwy ulic określające położenie ulicy w obrębie danej dzielnicy, np.: *Biegonicka* (od nazwy dzielnicy, w której się znajduje), *Gorzowska* (od nazwy dzielnicy, w której się znajduje) oraz w obu miastach nazwy ulic utworzone od nazw dzielnic, np.: *Mała Poręba* (od nazwy dzielnicy Poręba Mała); *Lipska* (od nazwy dzielnicy Lipie).

Leksyka apelatywna nazw nowosądeckich ulic tkwi m.in. u podstaw nazw kulturowych, motywowanych nazwami obiektów (budynków, instytucji) (Górny 2008: 6), np.: *Bożnicza* (od apelatywu bożnica w formie przymiotnikowej, przy tej ulicy mieści się budynek synagogi), *Magazynowa* (przy tej ulicy zlokalizowane były magazyny i składowiska zakładów pracy). Potwierdzenie w topografii mają również nazwy utworzone od nazw zakonów, np.: *Franciszkańska* (od franciszkanie w związku z kościołem i klasztorem franciszkanów), *Pijarska* (od pijarzy, w związku z klasztorem oo. pijarów).

Nazwy ulic motywowane przymiotnikami odapelatywnymi, być może związanymi z obiektem, występują w obu miastach, np.: *Ceglana* (por. cegła), *Elektrodowa* (por. elektroda węglowa); *Miodowa* (por. miód). Pojedynczymi przykładami potwierdzone są nazwy utworzone od apelatywów określających dawny użytkowy charakter ulicy lub placu, np.: *Rynek*, *Wielki Wygon*, czy czas powstania ulicy, np. *Nowy Świat*, *Stara*, *Nowa*.

Znaczna liczba nazw ulic jest pozbawiona motywacji realnoznaczeniowej. Tworzą grupy (kompleksy) nazw konwencjonalnych, które ułatwiają orientację w konkretnej przestrzeni miejskiej (Górny 2008: 6). W Nowym Sączu występują takie typy nazw kompleksowych, jak: nazwy ulic od nazw drzew i krzewów na osiedlu o nazwie Jaśminowe, np.: *Akacyjowa*, *Jaśminowa*, na osiedlu św. Heleny, np.: *Jaworowa*, *Modrzewiowa*; w dzielnicy Zabełcze, np.: *Brzozowa*, *Cisowa*. Występują również nazwy kompleksowe związane z łowiectwem w dzielnicy Zabełcze, np.: *Łowiecka*, *Myśliwska*. Nazwy dotyczące wsi, np.: *Gospodarska*, *Wiejska*. Kolejny kompleks nazw utworzony został od nazw ciał niebieskich w dzielnicy Piątkowa, np.: *Gwiazdzista*, *Księżycowa*. Ostatni typ nazw kompleksowych stanowią nazwy utworzone od zawodów i godności, np.: *Rzemieślnicza*, *Stolarska*, *Papieska*, *Rycerska*. Natomiast w Starym Sączu nazwy kompleksowe utworzone są tylko od nazw drzew i kwiatów, np. *Brzozowa*, *Kwiatowa*, oraz tak jak i w Nowym Sączu od nazw zawodów i godności, np. *Szewska*.

Z przeprowadzonej analizy semantycznej nazw ulic wynika, iż współcześnie w nazewnictwie miejskim Nowego i Starego Sącza wyraźnie dominuje pamiątkowy typ nazewniczy. Nazwy z motywacją realistyczną, np. nazwy kulturowe i topograficzne, należą do rzadszych, pojawił się ponadto dość licznie reprezentowany typ nazw konwencjonalnych.

Analiza strukturalna

Typowa struktura nazewnictwa miejskiego to struktura składająca się z dwuczłonów, czyli członu utożsamiającego A (*ulica*, *plac*, *aleja*, *osiedle*) i członu

odróżniającego B (odpowiednio dana nazwa ulicy, np. *Ogrodowa*) (Handke 1989: 63). M. Pieńkowska w swoim artykule (2007: 129) wyróżnia jeszcze takie człony utożsamiające, jak: *most, pasaż, rondo, wały, węzeł komunikacyjny, wiadukt*, czyli w sumie 9 form. Elipsie najczęściej ulega człon A, rzadziej człon B, np. w Nowym Sączu ul. *Cicha – Cicha*.

I. Nazwy ulic przeniesione:

1. Formacje:

- a) rzeczownikowe w mianowniku lp.: *Przesmyk*, od apelatYWu *przesmyk*, od nazw własnych: *Wielkopolanka, Olszynka, Brzeziny, Cyganowice, Piaski*; zestawienia dwuwyrzowe w mianowniku l.mn. przeniesione, np. ul. *Winna Góra* (przeniesione z nazwy grodziska wczesnośredniowiecznego *Winna Góra*), *Mała Poręba* (przeniesione z nawy dzielnicy *Poręba Mała*);
- b) przymiotnikowe: *Cicha, Kręta, Stara, Nowa* od przymiotników prostych, *cichy, kręty, stary, nowy*, w rodzaju żeńskim;
- c) przeniesienia wyrażen przyimkowych: ul. *Nad Łubinką, Pod Ogradami, Na potokach* od wyrażen przyimkowych *nad Łubinką, pod ogradami, na potokach*.

II. Nazwy ulic derywowane z udziałem formantów:

1. Paradygmatycznych: jednowyrazowe: *Juranda, Sędziwoja, Dąbrówka; Flisaków, Legionów*; dwu- i wielowyrazowe: *Adama Asnyka, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Marii Dąbrowskiej; św. Rocha, św. Kunegundy, Batalionów Chłopskich, Rodziny Stobieckich, Braterstwa Ludów, Szarych Szeregów, Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka”, gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego; Żwirki i Wigury, 1 Pułku Strzelców Podhalańskich, Bohaterów Orła Białego, Kurierów Sąddeckich* itd.

2. Sufiksalnych: formacje przymiotnikowe powstałe jako nazwy ulic od apelatywów, np. *Akacyjowa* od *akacja*, *Różana* od *róża*, *Klasztorna* od *klasztor*, *Browarna* od *Browar*, *Gazdowska* od *gazda*, *Piastowska* od *Piastów*, *Dunajcowa* od *Dunajec*, *Gorczańska* od *Gorce*, *Podhalańska* od *Podhale*, *Lwowska* od *Lwów*, *Jagiellońska* od *Jagiellonowie*, *Słowacka* od *Słowacja*, *Marcinkowicka* od wsi *Marcinkowice* itd., przy użyciu sufiksów: *-owa, -ana, -na, -owska, -ańska, -ska, -cka* itd.

3. Utworzone w procesie uniwerbizacji: ul. *Zakamienica* od wyrażenia przyimkowego *za Kamienicą*, *Nadbrzeźna* od *nad brzegiem*, *Żeglarska* od *nad* (potokiem) *Żeglarką*, *Krańcowa* od *na krańcu* itd., przy użyciu odpowiednich sufiksów przymiotnikowych: *-ska, -na, -owa* itd.

4. Tworzone w procesie kompozycji, np. *Osiedle Słoneczne* od *osiedle + słoneczne*.

Przeprowadzona przeze mnie analiza nazewnictwa ciągów komunikacyjnych, nowo- i starsąddeckich, wskazuje na wykorzystanie tu ogólnopolskiego schematu nazewniczego (Nowakowska 1998: 142–152; Górny 2008: 94–105; Kania 1989: 93–101). Przy wyborze nazwy istotne okazało się specyficzne położenie miast. Jednak licniejszą grupę stanowią nazwy konwencjonalne pozbawione motywacji realnoznaczeniowej, przede wszystkim nazwy pamiątkowe.

W nazewnictwie ciągów komunikacyjnych obu miast występują również nazwy charakterystyczne dla ich położenia, tj. nazwy ulic utworzone od przepływających przez nie rzek i potoków, np. *Dunajcowa, Popradzka, Żeglarska*; nazwy utworzone od nazw własnych pobliskich masywów górskich, np.: *Gorczańska, Makowicka,*

Pienińska, oraz nazwy utworzone od zamieszkałych na tych terenach grup etnicznych, np.: *Lachów Sąddeckich*, *Lechicka*.

Z przeprowadzonej analizy formalnej widać, że w obu miastach dominują nazwy ulic derywowane z udziałem formantów paradygmatycznych (częściej) i sufiksalnych (rzadziej) oraz nazwy ulic przeniesione w formacjach przymiotnikowych i rzeczownikowych. Natomiast najmniej jest nazw utworzonych w procesie uniwersalizacji (od wyrażień przyimkowych) oraz tworzonych w procesie kompozycji.

Bibliografia

- Antkowiak Z., 1970, *Ulice i place Wrocławia*, Wrocław.
- Beiersdorf Z., Krasnowolski B., 1985, *Stary Sącz – zarys historii rozwoju przestrzennego*, Kraków.
- Beiersdorf Z., Krasnowolski B., 1992, *Rozwój przestrzenny Nowego Sącza*, [w:] *Dzieje miasta Nowego Sącza*, red. F. Kiryk, Warszawa–Kraków, s. 97–120.
- Belchnerowska A., 1994, *Nazewnictwo miejskie Szczecina*, [w:] *Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny I*, red. M. Białogórska i S. Kania, Szczecin, s. 167–170.
- Bieniak J., 1999, *Sądecty kurierzy*, Nowy Sącz.
- Borek H., 1979, *Tendencje nazwotwórcze w nazwach osiedli mieszkaniowych*, [w:] *Opuscula Polono-Slavica*, Wrocław–Warszawa–Kraków, s. 59–68.
- Borek H., 1989, *Nazewnictwo miejskie Opola dawniej i dziś*, [w:] *Nazewnictwo miejskie*, red. S. Urbańczyk, Warszawa–Poznań, s. 45–53.
- Breza E., 1989, *Nazwy ulic w miasteczkach Pomorza Gdańskiego*, [w:] *Nazewnictwo miejskie*, red. S. Urbańczyk, Warszawa–Poznań, s. 79–92.
- Buczyński M., 1991, *Nazwy ulic i placów Lublina*, „*Onomastica*”, XI, s. 136–181.
- Cichoszewska W., 1996, *Cena ucieczki*, „*Rocznik Sąddecki*”, t. XXIV, red. F. Kiryk, s. 214–219.
- Cieślakowa A., 1994, *O motywacji w onomastyce*, „*Polonica*”, XVI, s. 193–199.
- Cieślakowa A., 1996, *Metody w onomastycznych badaniach różnych kategorii nazw własnych*, „*Onomastica*”, XLI, s. 5–19.
- Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*, 1999, red. K. Polański, Wrocław–Warszawa–Kraków.
- Fros H., Sowa F., 2000, *Twoje imię*, Kraków, s. 467.
- Gołąb Z., Heinz A., Polański K., 1968, *Słownik terminologii językoznawczej*, Warszawa.
- Górny H., 2008, *Podstawy leksykalne w plateonimii Rzeszowa*, „*Annales Academiae Pedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica IV*”, red. M. Karamańska, E. Młynarczyk, E. Stachurski, Kraków, s. 94–105.
- Handke K., 1989, *Fleksja nazewnictwa miejskiego na tle systemu fleksyjnego współczesnej polszczyzny*, „*Onomastica*”, XXXIII, s. 61–87.
- Handke K., 1992, *Polskie nazewnictwo miejskie*, Warszawa.
- Handke K., 1998, *Nazewnictwo miejskie*, [w:] *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, red. E. Rzetelska-Feleszko, Warszawa–Kraków, s. 283–307.
- Historia Starego Sącza 1939–1980*, 1995, red. F. Kiryk, t. 2, Kraków.
- Jaracz M., 2003, *Sakralne nazwy ulic i placów w nazewnictwie miejskim Bydgoszczy*, [w:] *Polszczyzna Bydgoszczan. Historia i współczesność*, red. M. Świetlicka, Bydgoszcz, s. 125–141.
- Jędrzejko E., 2000, *Systemy onimiczne różnych języków a językowe obrazy świata: w stronę porównawczej onomastyki kulturowej*, „*Onomastica*”, XLV, s. 5–25.

- Kania S., 1989, *Z badań nad urbanonimami Zielonej Góry*, [w:] *Nazewnictwo miejskie*, red. S. Urbańczyk, Warszawa–Poznań, s. 93–101.
- Kasztelewicz Z., 2007, *Sami nie wiecie, co posiadacie, czyli... Tajemnica wielkiego obrazu w Bazylice w Nowym Sączu*, „Nasz Beskid”, nr 1.
- Kopertowska D., 1981, *Studium porównawcze nazw ulic i placów Kielc, Radomia i Sandomierza*, „Onomastica”, XXVI, s. 83–101.
- Kopertowska D., 1983, *Typy formalne nazw ulic i placów trzech miast Małopolski: Kielc, Radomia i Sandomierza*, „Onomastica”, XXVIII, s. 77–87.
- Leśniak J., Leśniak A., 2000, *Encyklopedia sądecka*, Nowy Sącz.
- Mikołajczak S., 1988, *O nazwach ulic Poznania*, [w:] *Język zwierciadłem kultury, czyli nasza codzienna polszczyzna*, Poznań, s. 110–130.
- Myszka A., 2003, *Nazwy ulic i nazwy dróg jako znaki językowe*, [w:] *Metodologia badań onomastycznych*, red. M. Bioliak, Olsztyn, s. 324–331.
- Nazwy miejscowe*, 1998, [w:] *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, red. E. Rzetelska-Feleszko, Warszawa–Kraków, s. 191–229.
- Nowakowska M.M., 1998, *Najnowsze tendencje w tworzeniu nazw ciągów komunikacyjnych Łodzi*, [w:] *Język w mieście. Problemy kultury i poprawności*, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Linguistica 37”, red. K. Michalewski, Łódź, s. 143–152.
- Pieńkowska M., 2007, *Porównanie polskich i francuskich hodonimów oraz analiza technik ich przekładu*, „Onomastica”, LII, s. 127.
- Potoczek J., 1997, *Nowosądecki ruch ludowy 1918–1939*, „Rocznik Sądecki”, t. XV/XVI, s. 159.
- Rajman J., 1992, *Najdawniejsze nazwy ulic w Nowym Sączu*, „Rocznik Sądecki”, XX, s. 67–76.
- Rospondel S., 1984, *Słownik etymologiczny miast i gmin PRL*, Wrocław.
- Rymut K., 1984, *Nazwy miast Polski*, Wrocław.
- Sagan M., 1999, *Tendencje nazewnictwa w plateonimii najstarszej części Przemysła (XV–XX w.)*, „Zeszyty Naukowe UJ MCCXXVI. Prace Językoznawcze, z. 119”, red. S. Stachowski, Kraków, s. 93–110.
- Styczyńska I., 1994, *Nowy Sącz Przewodnik po zabytkach*, Nowy Sącz.
- Supranowicz E., 1995, *Nazwy ulic Krakowa*, Kraków.
- Wyleżuch B., 1967, *Nazwy ulic Krakowa*, „Językoznawca” nr 16–17, s. 45–55.
- Zierhoffer K., 1998, *Nazwy ulic i placów Ostrowa Wielkopolskiego*, [w:] *Nazewnictwo miejskie*, red. S. Urbańczyk, Warszawa–Poznań, s. 55–65.
- <http://pl.wikipedia.org>, – hasło (*Stary Sącz*) [dostęp 22.11.2008].
- <http://pl.wikipedia.org>, – hasło (*Nowy Sącz*) [dostęp 22.11.2008].
- <http://www.nsi.pl> – artykuł pt. ... *dawno temu w Nowym Sączu* [dostęp 23.04.2009].

Street names in Stary Sącz and Nowy Sącz

Abstract

The aim of the article is the semantic and structural analysis of street names in Stary Sącz and Nowy Sącz. Apart from names formed in agreement with the Polish standard of naming streets and squares, individual names were observed in the research (names stemming from mountain range names, river and stream names, and names of patrons originating from the Sącz region).